

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ІНФОРМАТИКА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
економічної кібернетики
Протокол № 2 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Економічна інформатика
Викладач (і)	Русин Роман Семенович
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	roman.rusyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kek.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма підготовлена відповідно до структурно-логічної схеми навчального процесу та вимог кваліфікаційних характеристик відповідних фахів та спрямована на набуття студентами теоретичних знань з питань інформатики, сучасних інформаційних технологій і практичних навичок використання програмних продуктів пакету Microsoft Office для розв'язання професійних задач.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навиків щодо основ і принципів побудови комп'ютерної техніки і комп'ютерних мереж та використання офісних пакетів прикладних програм у галузях економіки.

Завданнями є:

- оволодіти теоретичними основами і принципами побудови комп'ютерної техніки;
- оволодіти теоретичними основами і набути практичних навиків щодо використання офісних пакетів прикладних програм у галузях економіки;
- оволодіти теоретичними основами і принципами побудови локальних і глобальних мереж для різних рівнів і задач управління;
- набути практичних навиків застосування теоретичних знань до розв'язування різних фундаментальних і прикладних задач з економетрики, оптимізаційних методів і моделей, інформаційних систем і технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент застосовуватиме отримані теоретичні знання і практичні навички до розв'язування різних задач в галузях економіки та отримає навички самостійного опрацювання технічної

літератури, роботи за персональним комп'ютером в середовищі операційних систем сімейства Windows, роботи з системами захисту даних, роботи з програмним пакетом Microsoft Office, роботи в локальних та глобальних мережах.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК04. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК07. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Результати навчання

ПРН 04. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3-4	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	2	Вибірковий

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінарські	самостійна робота	лекції	семінарські	самостійна робота
Тема 1. Основні поняття економічної інформатики	2		7	1		10
Тема 2. Програмне забезпечення персонального комп'ютера	2	2	8	1		10
Тема 3. Системи обробки текстової інформації	2	2	7	1	1	10
Тема 4. Системи табличної обробки даних	2	2	8	1	1	10
Тема 5. Робота з функціями та формулами, аналіз даних в табличному процесорі MS Excel	2	2	7		1	10
Тема 6. Системи керування базами даних	2	2	8	1		10
Тема 7. СКБД MS Access і її реляційна база даних	2	2	7		1	10
Тема 8. Комп'ютерні мережі	2	2	8	1		10
Усього годин	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-bottom: 10px;"> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Накопичування балів під час вивчення дисципліни</th> </tr> <tr> <th style="width: 70%;">Види навчальної роботи</th> <th style="width: 30%;">Максимальна кількість балів</th> </tr> <tr> <td>Лекції</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td>Лабораторні заняття</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Індивідуальне завдання</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td>Залік (Максимальна кількість балів)</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </table> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-bottom: 10px;"> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Шкала оцінювання для екзамену</th> </tr> <tr> <th style="width: 25%;">університетська</th> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 50%;">національна</th> <th style="width: 20%;">шкала ECTS (ЄКТС)</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">90 – 100</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td style="text-align: center;">A</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">80-89</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">4</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70-79</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">3</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">50-59</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">26-49</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">FX</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1-25</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td style="text-align: center;">F</td> </tr> </table>	Накопичування балів під час вивчення дисципліни		Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	Лекції	30	Лабораторні заняття	40	Самостійна робота	20	Індивідуальне завдання	10	Залік (Максимальна кількість балів)	100	Шкала оцінювання для екзамену				університетська		національна	шкала ECTS (ЄКТС)	90 – 100	5	відмінно	A	80-89	4	добре	B	70-79	C	60-69	3	задовільно	D	50-59	E	26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	1-25	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F
Накопичування балів під час вивчення дисципліни																																														
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів																																													
Лекції	30																																													
Лабораторні заняття	40																																													
Самостійна робота	20																																													
Індивідуальне завдання	10																																													
Залік (Максимальна кількість балів)	100																																													
Шкала оцінювання для екзамену																																														
університетська		національна	шкала ECTS (ЄКТС)																																											
90 – 100	5	відмінно	A																																											
80-89	4	добре	B																																											
70-79			C																																											
60-69	3	задовільно	D																																											
50-59			E																																											
26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																																											
1-25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F																																											
Вимоги до письмових робіт	<p><i>Після кожної лекції проходять тестування у системі дистанційного навчання.</i></p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу</p>																																													
Лабораторні заняття	<p>Поточні оцінки 0-10, які можуть отримати під час лабораторних занять сумуються і розраховується як середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 40 бальну шкалу.</p>																																													
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 20 бальну шкалу.</p> <p>Індивідуальне завдання в електронному вигляді (10 балів)</p> <p>Індивідуальне завдання оформляють у вигляді файлу з програм</p>																																													

	паketу Microsoft Office чи ін.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів. Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	<i>Підсумковою формою контролю є залік. Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз (талон №2) відповідно до вимог вузу, другий – комісії (талон №3) відповідно до вимог вузу. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (за рахунок коштів фізичних\юридичних осіб).</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: 1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja

8. Рекомендована література

1. Апатова Н.В. Інформатика для економістів. – К. : ЦУЛ, 2011. – 456 с.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. – К. : ЦУЛ, 2012. – 240 с.
3. Григорків В.С., Маханець Л.Л., Білоскурський Р.Р., Якутова О.Ю., Верстяк А.В, Вінничук І.С. Економічна інформатика та комп'ютерна техніка. – Чернівці : ДрукАрт, 2014. – 392 с.
4. Економічна інформатика: навч. довідник / [П. М. Грицюк, В. І. Бредюк, В. Б. Василів та ін.]. - Рівне: НУВГП, 2017. - 311 с.
5. Економічна інформатика: Навчальний посібник / Григорків В.С., Маханець Л.Л., Білоскурський Р.Р., Якутова О.Ю., Верстяк А.В. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 463 с..
6. Мясіщев О.А. та ін. Мережні інформаційні технології. – Хмельницький : ХНУ, 2012. – 422 с.
7. Наливайко Н.Я. Інформатика. Навчальний посібник. ЦУЛ, 2011. – 576 с.
8. Наумова Н.М. Інформатика : MS Word, MS Excel, MS Access. – К. :НТУ,2013. –210с.

9. Швиденко М.З., Мокрієв М.В., Ткаченко О.М., Глазунова О.Г., Матус Ю.В., Попов О.Є. Інформатика та комп'ютерна техніка. Навч. посібник для студентів економічних спеціальностей ВНЗ – К. : Аграр Медіа Груп, 2013. – 646 с.
10. Русин Р.С. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Економічна інформатика. Microsoft Excel» для студентів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» – Економічний факультет; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2020. – 57 с.
11. <http://www.microsoftvirtualacademy.com/> – Віртуальна академія Microsoft.
12. <http://itacademy.microsoftlearning.com/> – Інтерактивне навчання за програмою Microsoft IT Academy.
13. <https://support.office.com/> – Підтримка Microsoft Office.
14. <https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/29298a1fd9a5ae4b0094> – курс дистанційного навчання.
15. <https://www.microsoft.com/>
16. <https://www.openoffice.org/>

Викладач _____ Роман Русин